

ACC. N:R. M.10906:1-3.  
Landskap: Småland Upptecknat av: Gustaf Carlsson  
Härad: L. Tjust Adress: Skombo, Ankararum  
Socken: Hallingeberg Berättat av: \_\_\_\_\_  
Uppteckningsår: 1949 Född år 1905 i Kältoys, Hallingeborg

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Krokfiske.

s. 1-3. LuF 67.

Uppteckningen utgör svar å frågelistå nr 67.

Ämne: Krokfiske.

Uppteckningarna utgöres främst av egna iakttagelser samt i någon mån av hörsägner. Främst gäller detta om ljusterfiske.

Sid. 1.

ACC. N:R M. 10906:1.

FOLKLIVS-  
ARKIVET  
LUND

Svar å frågelistå 67.

Ämna: Krokfiske.

Uppgifterna befråffande krokfiske hänför sig främst till Hallin-  
gebergs socken. De största sjöarna där är Långgrammen, Kogaren, Lång-  
sjön och Hällsjön, vilka står i förbindelse med varandra och bildar ett  
vattensystem ut mot Östersjön. Förr utövades fisket av nästan vem som  
helst, åtminstone på Ankarsrums bruk och Statens vatten. Numera bestäm-  
mer markägarna över fiskrätten. I de två förstnämnda sjöarna disponerar  
markägarna helt fisket. I Långsjön och Hällsjön tillåter Ankarsrums  
bruk fiske mot särskilda fiskekort och på visst område, likaså i övriga  
ägda småsjöar.

Beträffande krokfiske torde de äldre tillvägagångssätten ha varit  
metning med krok och spö, utsättandet av stångkrok samt ålkrok på läng-  
re rev och sedan förekomsten att ro drag. Ljustring var också förr en  
fångstmetod. På sista 20 åren har tillkommit pimpling och utsättande  
av saxar om vinter samt på sommaren kastmete. Stångkrok sättes främst  
om vintern men även om vårarna förekommer det. Under den varmare års-  
tiden surna dock betena fort. Ålrev lägges speciellt i augusti månad

Forts.  
Fo.

Sid. 2.

Forts. om Krokfiske.

ACC. N:R

M. 10906:2.

FOLKLIVS-  
ARKIVET  
LUND

varvid därtill begagnas daggmask som agn. "Ro drag" utföres hela tiden sjöarna är isfria.

Som tidigare nämnts var ljustring ett gammalt fiskesätt. Detta försiggick främst i grunda vatten varvid fisken, speciellt ål och gädda, höggs med ljusterkroken i nacken. Ljustring skedde helst vid bloss. Denna fiskemetod är nu försvunnen. (Förbjuden.)

Så stor ekonomisk betydelse torde inte krokfisket ha och utövas i orten främst som husbehovs- och nöjesfiske. I de nämnda sjöarna är det i varje fall ingen som bedriver fiske som huvudnäring.

Gädddrag torde förr ha tillverkats hemma; små skedbladsliknande drag med <sup>liksom oterid</sup> ledad krok samt röd garntofs. Numera köps all fiskredskap från firmor och i affärer.

Av bete (agn) är mört vanlig och påsättes levande. Även strömming nyttjas men den är då inte levande. Mört till agn tages i mörtstugor. Som ett kuriosum beträffande agn, kan omnämnas, att i en insjö, Mjösjön, fanns förr inte rudor. Arbetare från A-rums bruk satt emellertid krok där och medförde smårudor som bete. Kanske beten kommit loss från kroken, kanske också överblivna beten släppts i sjön, efter en tid fanns det emellertid rudor där. Sjön saknar tillflöde.

sid.3.

Forts. om Krokfiske.

ACC. N:R

M.10906:3.

FOLKLIVS-  
ARKIVET  
LUND

Vid pimpling, metning och kastmetning kan speciellt abborrar fångas bäst på vissa grund.

Vasbygge har förekommit förr. Grenar och trädskotar har forslats ut på isen på vintern i stora högar. När isen smält på våren har högen sjunkit mot botten. Oftast lades vasarna där det inte var så djupt vatten som på grund, i sund o dyl. I allmänhet låg översta partiet över vattnet åtminstone i början. En påle utmärkte sedan grund och vasar, där det även gick att för ankra ekan under metning.

Fiskevård förekommer men i mycket begränsad omfattning. Både romkläckning och inplantering av fisk har skett men är långt ifrån tillräckligt. Över lag sett kan sägas att fiskebestånden har minskat. De numera förekommande sjöregleringarna med olika vattenstånd anses ha stor skuld till den minskade fisketillgången. Vissa industriella föroreningar kan också inverka. I ovan nämnda sjösystem är det dock möjligt Hällsjön som kan komma ifråga beträffande föroreningar.

7-1-49.

Gustaf Carlsson